
Samer og krigen

Viser til innlegg av Ole-Thor Svele, Bærum, i Aftenposten 25.4. (om heltedyrking).

I krigens slutfase oppholdt Svele seg en tid i krigssonen Finnmark. Han nevner en same som 8. mai 1945 ble spurt om han visste det var blitt fred. Flåsete spørsmål krever flåsete svar, og samene kom på et godt: Kem var det som vann? Svele forsto ikke ironien, og tydeligvis ikke de andre i Rikspolitets andre kompani heller. Antagelig hadde samene opplevd mer av krigen enn hele kompaniet til sammen.

Uansett er Sveles ovenfra-og-ned-holdning en fornærmelse mot samiske krigsveteraner, som det forøvrig finnes mange av i Finnmark. Det kan nevnes at den første allierte avdeling som tvang tyskerne på retrett under den annen verdenskrig, Alta bataljon, for en stor del var bemannet av samer.

På grunn av øvelse i hårde levevilkår kan de derimot ikke tilkjennes krigspensjon, ifølge myndighetene. Av dette kan man slutte at om de hadde vært fra Bærum – hvor levevilkårene ikke er så hårde – ville pensjonene forlengst vært innvilget.

KJELL H. MARTINUSSEN,
Kolbjørnsvik